
Zápis č. 1 z řádného jednání Akademického senátu Ekonomické fakulty VŠB-TUO ze dne 22.1. 2003

Počet přítomných členů: 14

Omluveni: 1

Neomluveni: 0

Hosté: Prof. Ing. Jiří Kern, CSc., Doc. Ing. Josef Fiala, CSc., Doc. PhDr. Olga Březinová, CSc.,
Prof. Ing. Jindřich Kaluža, CSc., Doc. Ing. Jana Hančlová, CSc., Prof. Ing. Petr
Šnapka, DrSc.

Průběh jednání řídil : Doc. PhDr. František Varadzin, CSc.

Program:

1. Zahájení jednání a seznámení s programem - Doc. PhDr. František Varadzin, CSc.
2. Úvodní slovo ke koncepci strukturovaného studia na EkF VŠB-TU Ostrava - Prof. Ing. Jiří Kern, CSc.
3. přednesl úvodní slovo k navrhované koncepci Prof. Ing. Jindřich Kaluža, CSc. seznámil členy AS EkF VŠB-TU se základními postupovými kroky přípravy a tvorby návrhu strukturovaného studia.
4. Doc. Ing. Jaromír Gottvald, CSc., předseda pedagogické komise AS EkF VŠB-TU, předložil připomínky z jednání pedagogické komise k návrhu koncepce strukturovaného studia na EkF VŠB-TU (viz. příloha č.1 zápisu).
5. Diskuse.
6. Přijímací řízení pro akademický rok 2003/2004
7. Různé.
8. Závěry z jednání AS.

Ad 1/ Doc. PhDr. František Varadzin, CSc. ve svém úvodním vystoupení zdůraznil, že EkF VŠB-TU se nachází v etapě procesu tvorby koncepce strukturovaného studia.

Ad 2/ Prof. Ing. Jiří Kern, CSc. uvedl :

- základní výchozí principy přístupu ke tvorbě strukturovaného studia,
- základní myšlenku strukturovaného studia, tedy přerozdělení studia do 3 stupňů – na bakalářské, magisterské a doktorské, přičemž fakulta nechce jít cestou pouhého administrativního oddělení jednotlivých stupňů studia, ale právě klade důraz na celkovou změnu systémového přístupu k řešení daného problému,
- nutnost zvýšení kvality a obtížnosti studia především v 1. a 2. ročníku magisterského studia,
- nutnost respektovat požadavky EU na růst počtu VŠ absolventů,
- konkretizaci pracovníků, kteří se podíleli na přípravě předložených podkladů (vedení fakulty, vedoucí jednotlivých studijních programů, oborů a kateder),
- nutnost permanentní práce s předloženými materiály, jejich neustálého doplňování a dopracovávání. Zatím je připravena pouze kostra. V tuto chvíli jde pouze o projednání výčtu nových oborů, nikoliv jejich definitivní struktury, ta prochází průběžně změnami a bude i nadále diskutována.

Ad 3/ Prof. Ing. Jindřich Kaluža, CSc. uvedl :

- koncepce studia představuje ucelenou strukturu studijních programů a studijních oborů,
- celý proces přípravy strukturovaného studia probíhá od roku 2001,
- předložené materiály jsou výsledkem celofakultní práce,
- věcná podstata koncepce strukturovaného studia byla navržena vedoucími oborů a jednotlivými katedrami, vedení fakulty mělo pouze konceptorskou roli,
- koncepční principy tvorby strukturovaného studia, které nebyly písemně předloženy členům AS, vyplývají z následujících aspektů :
 - VŠ zákon,
 - Boloňská deklarace,

- Evropský kreditní systém,
- vnitrořádné principy (struktura 3-letého bakalářského studia, 2-letého magisterského studia při zajištění dostupnosti studia a realizace zatím jednoho 5-letého programu SI a informatika),
- shrnul jednotlivé etapy přípravy strukturovaného studia, zdůraznil konsensuální výběr celofakultních předmětů a poukázal na skutečnost, že dosud nejsou do návrhu zapracovány volitelné, tedy tzv. C - předměty.

Ad 4/ Doc. Ing. Jaromír Gottvald, CSc. přednesl závěry jednání pedagogické komise, které jsou obsaženy v příloze č.1 zápisu.

Ad 5/ Diskuse – vystoupení členů vedení fakulty a závěry pedagogické komise vyvolaly velmi širokou diskusi, z níž

vyplynula celá řada názorů a připomínek :

- Doc. Varadzin upozornil na :
 - nutnost úpravy přijímacího řízení mezi bakalářským a magisterským studiem,
 - nutnost rozlišení přijímacích zkoušek a přijímacího řízení,
 - přesné rozlišení seminář, cvičení a přednáška z pohledu obsahové náplně a definování způsobu ukončení,
 - vyspecifikování podstaty volitelných předmětů.
- Doc. Březinová upozornila na nutnost přesného definování prerekvizit u jednotlivých předmětů.
- Ing. Navrátil poukázal na určité prvky nekoncepčnosti a improvizace při tvorbě návrhu koncepce strukturovaného studia, nedostatek času jeho projednání, jakož i neinformovanost akademické obce. Navrhl umožnit výjimku a zavést pětileté magisterské studium i v jiných programech, než jen v programu SI a informatika.
- Doc. Gottvald upozornil na velký počet povinných předmětů, který vede k omezení volitelnosti u studentů a velké počty ukončení za semestr či rok, což bude jak pro studenty tak pro pedagogy časově velmi náročné.
- Ing. Bartková přednesla kritické připomínky k výběru celofakultních předmětů pro nedávno akreditovaný obor účetnictví a daně oboru Účetnictví a daně a poukázala na obtížnou zajišťitelnost odborných praxí pro bakalářský stupeň.
(prof. Kern uvedl, že je již dohodnuto jednání s doc. Hótovou, a připustil, že vedení fakulty nemá dosud představu o způsobu zajištění praxí).
- Prof. Kaluža připustil určité operativní nedostatky při tvorbě koncepce studia a uznal problémy v zajištění výuky předmětů mezi katedrami, zdůraznil, že současné pětileté magisterské programy mohou být realizovány až do roku 2011 souběžně s nově navrhovaným strukturovaným studiem, jehož zahájení se nepředpokládá dříve než v akademickém roce 2004/2005.
- Doc. Hančlová uvedla, že při tvorbě uvedené koncepce se vycházelo z příkladu a zkušeností jiných českých a zahraničních vysokých škol.
- Zástupci studentské komory AS upozornili na možnost spojování příbuzných či rozsahově menších předmětů v jeden komplexní předmět, na nutnost posílení týmové práce studentů v předmětech, na potřebu posílit projektové zaměření předmětů, na problematiku zajišťování odborné praxe u bakalářských studijních programů, na potřebu úpravy řádného kreditního systému – zajištění jeho plné funkčnosti, rozšíření nabídky a zvýhodnění předmětů vyučovaných v cizím jazyce, na možnost rozšíření volitelnosti předmětů volbou u jiných VŠ.
- Dr. Bauerová navrhla ke zvážení :
 - Předložená koncepce restrukturalizace studia chápe bakalářské studium jako uzavřený stupeň ve vzdělávání, avšak pouze s jedním výstupem, a to do praxe. Navrhuje zvážet *větvení na úrovni bakalářského studia*, jež by bylo analogické přístupu na středním stupni vzdělávání, kde vedle sebe existují učňovské obory s maturitou, průmyslové školy apod., gymnázia. V opačném případě bude systém ideálně nastaven pouze pro studenty, jež chtějí tímto stupněm své studium ukončit a odejít do praxe, avšak těm, kteří chtějí ve studiu pokračovat, tj. těm nejvážnějším zájemcům o magisterské studium z našich studentů, by přinášelo zbytečné *dodatečné náklady* před vstupem na vyšší stupeň, zejména jiných škol. Navrhuje dělení uvnitř stupně pouze neformální, např. názvy oborů, ale zejména jejich obsahovou náplní. Podotkla, že obdobná dělení na českých vysokých školách v bakalářském studiu existují. Navrhovaným řešením by navíc mohlo dojít i k poklesu nároků na zajištění předpokládané praxe.
 - Jak předkládaná koncepce přispěje k tomu, aby fakulta, resp. škola byla v budoucnu zařazena do kategorie A z připravovaných A,B,C?
 - Jaká je koncepce pro zajištění (během pouhých dvou let navazujícího magisterského studia)

alespoň stejné kvality jako dosud absolventů magisterského studia?

- Pokud by se měly vůbec uskutečnit navrhované změny, lze očekávat tak obrovské *zatížení celého systému* pracemi s tímto spojenými, že by patrně muselo dojít k útlumu jiných, např. věda a výzkum, vzdělávání na magisterském či doktorandském stupni apod. Nově by bylo nutno zajistit, a to pro diametrálně *více* studentů než je ve stávajících prvních ročnících, např. bakalářské zkoušky, přijímací zkoušky do magisterského studia, praxi (je vůbec v silách systému neformální průběh praxí zajistit?), ale v neposlední řadě by každý pedagog musel věnovat mnoho času *obsahové* přestavbě svých předmětů tak, aby byly vhodné pro studenty jdoucí po ukončení bakalářského studia do praxe (ne pouze položky z obsahu vyškrtat, ale ve většině je ponechat, avšak se změněným přístupem k výkladu, procvičování, zkoušení apod.). Lze alespoň nastínit, jak bude např. zajištěno přijímací řízení tak, aby „donutilo“ drtivou většinu studentů (prof. Kalužou bylo zmíněno až 90%) svá studia po bakalářských zkouškách ukončit (dobrovolné ukončení nelze ve stávajícím společenském klimatu očekávat)?

- Ing. Kozel podrobněji rozebral problematiku otázky číslo 7 závěrů pedagogické komise a kladl důraz na nutnost zapracování této problematiky do připravované koncepce,
- Doc. Varadzin předložil dopis s žádostí Doc. Grublové (vedoucí katedry podnikohospodářské) o opětné zvážení změny názvu oboru na obor : Podniková ekonomika a management,
 - prof. Kern přislíbil projednání této problematiky.

Ad 6/ Doc. Fiala předložil ke schválení podmínky přijímacího řízení pro akademický rok 2003/2004. Přijímací řízení proběhne pro stávající studijní programy a obory. (Podmínky byly schváleny jednomyslně, tedy všemi 14 přítomnými členy AS.)

Ad 7/ Doc. Fiala informoval o připravovaných Českých akademických dnech, kdy bude uzavřen areál kolejí, a předpokládaném dvoutýdenním omezení výuky na přelomu dubna a května 2003.

Ad 8 / Závěry z jednání AS

AS projednal koncepci strukturovaného studia předloženou vedením fakulty a doporučuje vedení fakulty k řešení následující připomínky :

- vyřešit problematiku přijímacích zkoušek do 2-letého magisterského studia,
- vyřešit problematiku a možnosti případného spojování předmětů s menším hodinovým obsahem do větších celků,
- vytvoření programové rady pro akreditaci jednotlivých předmětů dle učebních plánů,
- zajistit podrobnější informovanost kateder o obsahu předložené koncepce,
- problematika možnosti studia volitelných předmětů na jiných VŠ není podporována současnou legislativou, avšak vedení fakulty cestou dvoustranných dohod tuto možnost podpoří,
- předložený materiál bude doplněn ve smyslu jednání senátu o podrobnější specifikaci podstaty a principu předložené koncepce.

Předmětnou problematikou se bude AS EkF zabývat v tomto školním roce ještě dvakrát.

Vedení fakulty poděkovalo AS a zvláště jeho pedagogické komisi za konstruktivní přístup k projednávání problematice a řadu podnětných návrhů, které pomohou odstranit zjištěné chyby a nedostatky.

Příští jednání AS proběhne dne 4.3. 13.00 hod.

V Ostravě 24.1. 2003

Doc.PhDr. František Varadzin, CSc.
předseda AS EkF VŠB-TUO

Zápis z jednání pedagogické komise AS Ekf Ostrava k návrhu koncepce strukturovaného studia na Ekf VŠB-TU Ostrava

Přítomni členové komise: Aleš Eliáš, Roman Kozel, Jaromír Gottvald

Hosté: Radim Lauko, Boris Navrátil

Komise konstatovala, že jí byly doručeny materiály k projednání v pondělí 20. ledna 2003, které obsahovaly úvod ke koncepci a strukturu nových studijních programů a studijních oborů a poslední úpravu studijních programů vč. neúplných profilů absolventa.

Členové komise se shodli na tom, že:

1. Koncepce přestavby studia je stěžejním materiálem projednávaným v akademickém senátu za poslední období a ovlivní fungování, kvalitu studia na mnoho let do budoucnosti.
2. Materiály byly členům komise a rovněž členům senátu předány pozdě. Členové jednotlivě a poté i komise nemohli dostatečně prostudovat předložené materiály a dát tak kvalifikované a úplné stanovisko akademickému senátu k jednání na středu 22. ledna 2003.
3. Předložený úvod k projednání koncepce je zcela nedostatečný a neřeší podstatu projednávání, tj. koncepce přestavby studia. Uvedené principy a zásady jsou příliš obecné, není uvedeno jejich zdůvodnění.
4. Celofakultní předměty by měly odpovídat celostátně vypracovaným standardům pro jednotlivé předměty, pro které byly vypracovány. Pokud dosud nebyly vypracovány, pak by před zahrnutím do celofakultních předmětů měl být znám jejich obsah, jako východisko nasazování dalších předmětů, aby nedocházelo ke zbytečným duplicitám. Obsah těchto předmětů by měl být diskutován celofakultně studenty a katedrami.
5. Pedagogická komise konstatovala i na základě výše uvedených skutečností, že v průběhu zpracování programů studia převládala nízká komunikativnost mezi partnery, špatná organizace a nekonceptnost procesu projednávání.

Pedagogická komise na základě výše uvedených skutečností žádá zodpovědné pracovníky o zodpovězení následujících otázek:

1. Kterými koncepcemi, studijními programy doma nebo v zahraničí jste byli inspirováni?
2. Kolik variant řešení stěžejních problémů bylo vzato v úvahu, např. zařazení předmětů do celofakultních, způsoby přiřazování kreditů? Kdo přiděloval počet kreditů za předmět? Kdo rozhodoval o zařazení předmětů mezi povinné a volitelné?
3. Jaké principy byly brány v úvahu pro stanovení celofakultních předmětů a jak byl optimalizován jejich počet?
4. Na základě jakých kritérií bylo stanoveno u kterých studijních programů, resp. oborů zařazení do strukturovaného studia a do magisterského?
5. Jak je zajištěna prostupnost mezi studijními programy a obory, podle jakých principů např. převoditelnost kreditů mezi ročníky, budou nebo nebudou přijímací zkoušky do magisterského?
6. Jak byl celý materiál projednáván na katedrách a s akademickou obcí, docházelo k výměně názorů mezi jednotlivými katedrami, obory?
7. Jak jsou změny v souladu s uplatňováním absolventů na trhu práce ve smyslu jazykové vybavenosti (např. zvýšení počtu kreditů za absolvování předmětu v cizím jazyce), praktických dovedností (např. zavádění praxí nebo manažerských her) a sociálních dovedností (např. zavedení předmětů 0+2z zaměřených na osobní prezentaci a komunikaci, posilování samostatné práce a týmové práce a myšlení).

Poznámky, připomínky, návrhy a otázky k vlastním předloženým studijním programům:

1. Principy vymezené v úvodu ke studiu nejsou důsledně uplatněny, např. matematika v ekonomii vs. matematické metody v ekonomii. Proč nebyly uplatněny?
2. Počet kreditů (60 za ročník) nelze v magisterském studiu některých oborů prakticky dosáhnout bez toho, aby student nebyl přehlcen počtem zkoušek a zápočtů. Jaká je Vaše představa?
3. Počet kreditů za předměty je v magisterském studiu podhodnocen s tím, že na některých oborech převládají přednášky bez cvičení a tento nedostatek je nahrazován počtem předmětů zakončených zkouškou nebo zápočtem a zatížením studentů i pedagogů. Jakým způsobem se tento problém bude řešit?
4. Z programů je jasné patrné, že se studium stále více rozměňuje, katedry a pedagogové se snaží protlačit svoje předměty do co možná nejvíce programů a oborů. Na základě současných zkušeností se ale můžeme domnívat, že to nepovede k hlubší individuální práci studenta, spolupráci pedagoga se studentem nebo s malým týmem studentů.
5. Navrhujeme umožnit studentovi možnost zvolit si kromě volitelných předmětů oboru také předměty z jiných oborů dle určitých kritérií.
6. Navrhujeme projednat možnost volit si předměty z ostatních fakult VŠB-TU Ostrava a OU Ostrava.
7. Navrhujeme projednat výrazné odlišení podmínek udílení zápočtů a zkoušek (např. zápočet = účast, aktivita,

projekt; zkouška = písemná práce, ústní projev)

8. V rámci informatiky posílit výuku aplikačních možností IT, využití software k práci v ekonomických aplikacích na úkor výuky hardware, programování a specifických technických problémů.

Návrh pedagogické komise pro jednání akademického senátu dne 22. ledna 2003

1. Požádat vedení fakulty a garanty studijních programů o seznámení s koncepcí přestavby studia.
2. Reagovat na otázky a návrhy pedagogické komise AS a na další návrhy vzešlé z průběhu jednání AS.

Zapsal: Jaromír Gottvald, předseda pedagogické komise AS Ekf Ostrava
V Ostravě 21. ledna 2003